

Okul Öncesi Eğitimde Teknoloji Kullanımında Rol Model Olarak Dijital Ebeveynlik

Şafak Akkoyunlu

MEB Eğitim Yöneticisi

akyol20.sa@gmail.com, ORCID:0009-0002-4268-1708

Evrım Pınar

Okul Öncesi Öğretmeni

gazel_tuna@hotmail.com, ORCID:0009-0000-3391-2397

Özet

Okul öncesi eğitimi, çocukların dünyaya gelişiyle birlikte önce aile sonra ise okul destekli verilen bir eğitim sürecidir. Çocuğun bilişsel, dilsel, sosyal-duygusal, psikomotor ve özbakım becerilerine hitap eden bu eğitim sürecinde çağın getirdiği yenilikleri, güncel yaşama adapte ederek kullanmak gerekmektedir. Güncel yaşamın içinde önemli bir payı olan teknolojinin, dijital yerli olarak nitelendirilen günümüz çocuğu için vazgeçilmez bir unsur hâline geldiği ve teknoloji kullanımına yönelimi görölmektedir. Hayatın her alanında var olan teknolojik cihazlar, okul öncesi dönemdeki çocukların hayatında da kaçınılmaz bir şekilde vazgeçilmez bir unsur hâline gelmiştir. Çocuğun birçok ilgi alanı için teknoloji, çeşitli olanaklar sunmaktadır. Oyun oynama, eğlenme, keşfetme ve öğrenme faaliyetleri için sayısız imkân sunan teknoloji doğru kullanıldığında çocuklara, pozitif katkı sağlayabilir. Okul öncesi dönemdeki çocukların okula hazırlanmasında faydalı olabilir. Ancak teknolojik araç kullanımının yaygınlaşması, bilgiye erişim ve paylaşımı kolaylaştırıp problem çözme, analitik ve yaratıcı düşünme, eğlenceli zaman geçirme, akran iletişimi kurma gibi olumlu katkılar sunarken çocuklar için risk oluşturabilecek, onları olumsuz etkileyecek durumların artmasını da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle okul öncesi dönem çocuğunun teknoloji kullanımında aile, iyi bir

rol model olmaya gayret etmelidir. Hızlı gelişim gösteren okul öncesi dönem çocukları, bazen istek ve ihtiyaçlarının farkına varamayabilir ya da kendini olduğu gibi ifade edemeyebilir. Bu hususta, yakın çevredeki yetişkinler ve okul devreye girerek, çocuğun kendini tanımasını ve yeteneklerini keşfetmesini sağlamaktadır. Çocuğun başarı elde etmesi için ise, okulda öğretmenleri tarafından, evde de ebeveynleri tarafından bu davranışların bilinmesi, pekiştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Teknoloji Kullanımı, Dijital Ebeveynlik

Digital Parenting as a Role Model in the Use of Technology in Preschool Education

Abstract

Preschool education is an educational process that is given with the arrival of children into the world, first with the support of the family and then with the support of the school. In this educational process, which addresses the cognitive, linguistic, social-emotional, psychomotor and self-care skills of the child, it is necessary to use the innovations brought by the age by adapting them to current life. It is seen that technology, which has an important role in current life, has become an indispensable element for today's child, who is considered a digital native, and his orientation towards the use of technology. Technological devices that exist in all areas of life have inevitably become an indispensable element in the life of children in the preschool period. Technology offers various possibilities for many areas of interest of the child. Technology, which offers numerous opportunities for playing, having fun, exploring and learning activities, can make a positive contribution to children when used correctly. It can be useful in preparing children for school in the preschool period. However, the widespread use of technological tools facilitates access and sharing of information and provides positive contributions such as problem solving, analytical and creative thinking, having fun, peer communication, while also leading to an increase in situations that may pose a risk to children and negatively affect them. For this reason, the family should strive to be a good role model in the use of technology by the preschool child. Preschool children who are developing rapidly may sometimes not realize their wants and needs or may not be able to express themselves as they are. In this regard, the adults and the school in the immediate vicinity come into play, enabling the child to get to know himself and discover his abilities. In order for a child to achieve success, these behaviors need to be known, reinforced and supported by his teachers at school and by his parents at home.

Key Words: Preschool Education, Technology Use, Digital Parenting

Giriş

Teknolojiyle kuşatılmış bir dünyaya gözlerini açan günümüz çocuğu, teknolojiyle bütünüyle iç içedir. Bu durum, teknolojinin getirdiği avantajların yanında dezavantajlara da yol açabilmektedir.

Çocuğun bilişsel, dilsel, psikomotor ve sosyal-duygusal gelişim alanlarını birçok açıdan etkileyebilen teknoloji, çocuğunun hayatında büyük bir yer kaplayan ve çocuğunu dijital hayata uygun şekilde yetiştirme gayesinde olan ebeveynlerin, birtakım yeterliliklere sahip olmasını gerektirdiği için bu durum, dijital ebeveynlik kavramını ortaya çıkarmıştır (Yaman vd., 2019).

Dijital ebeveyn olmaya çalışan ebeveynlerin, çağa uygun davranım ve donamım özelliklerini taşıması gerekli görülmektedir. Bu durumda dijital ebeveynlerin kazanması gereken özellikler şu maddelerle belirtilmektedir (Yaman vd., 2020):

- 1.Çocuğuna, öğrettiği etik kural ve davranışların, çevrim içi ortamda da geçerli olduğunu ve bunlara orada da uyulması gerektiğini açıklamalıdır.
- 2.Dijital mecralarda çocuğuyla ilgili yaptığı paylaşımlara titizlik göstermelidir.
- 3.Çocuğuyla dijital platformlar üzerinden iletişim kurabilmeli, sosyal paylaşımlarda bulunabilmelidir.
- 4.Çocuğunun emniyetini gözeterek çocuğuna dijital araçlara erişim imkânı vermelidir.
- 5.Teknolojik araç ve uygulamaları, çocuğuyla birlikte kullanabilmeli; temel düzeyde yeterliliğe sahip olmalıdır.
- 6.Dijital alışveriş gerçekleştirirken şahsi bilgilerini korumaya ve belirli bir bütçe oluşturarak harcama yapmaya dikkat etmelidir.
- 7.Hak ve sorumluluk bilinciyle birlikte, dijital ortamda da hukuki süreçlerini takip edebilmelidir.
- 8.Gizlilik ve güvenlik durumlarını sanal ortamda da sağlayabilmelidir.
- 9.Dijital ortamda karşılaştığı bedensel ve psikolojik sağlık problemlerine yönelik kendini ve çocuğunu koruyabilmelidir.

Ebeveynlerin teknolojiye yönelik bilinçlenmeleri, teknolojinin yararlarını gözetip zararlarından kaçınılması için tedbir alarak çocuklarına rehberlik etmesi, ebeveynlerin sorumlulukları hâline gelmiştir.

Sağlıklı bireylerin yetişmesi için bu konu büyük bir önem kazanmıştır. Bu bakımdan dijital

ebeveyn, teknolojiyi temel düzeyde kullanabilen, teknolojinin sağladığı imkânları alıp risklerine engel olabilen, teknoloji kullanımı konusunda çocuğuna doğru bir model olabilen ve çağın getirdiği teknolojik gelişmelere hep açık olabilen anne ve babaları temsil ederek literatüre kazandırılmıştır (Yay, 2019).

Bu nedenle okul öncesi dönem çocuğunun teknoloji kullanımında aile, iyi bir rol model olmaya gayret etmelidir. Hızlı gelişim gösteren okul öncesi dönem çocukları, bazen istek ve ihtiyaçlarının farkına varamayabilir ya da kendini olduğu gibi ifade edemeyebilir.

Bu hususta, yakın çevredeki yetişkinler ve okul devreye girerek, çocuğun kendini tanımasını ve yeteneklerini keşfetmesini sağlamaktadır. Çocuğun başarı elde etmesi için ise, okulda öğretmenleri tarafından evde de ebeveynleri tarafından bu davranışların bilinmesi, pekiştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir (Sürmen, 2021).

Okul öncesi eğitimin vazgeçilmez olduğuna ilişkin fikirlerin yaygınlaşması ve anne-babanın çocuğunun eğitimini, okul öncesi dönemden başlayarak plânladığı görülmektedir.

36-72 ay aralığındaki çocuğun, okul öncesi dönemde gerçekleştirdiği hazırlık etkinlikleri, ilköğretime başlamadan önce kendini o ortama hazır hissetmesi, mutlu ve başarılı olması için büyük bir önem taşımaktadır (Yapıcı ve Ulu, 2022).

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE DİJİTAL EBEVEYNLİK

Çocuğun doğduğu andan itibaren ailesiyle kurduğu bağ, kendi varlığının devam etmesini sağlarken büyüme ve gelişim gösterdikçe hayatının tamamını etkileyen bir yaşam biçimi hâlini almaktadır. Bu süreçte aileye ait özellikler ve aile içi ilişkiler farklılık göstermektedir.

Ailenin özellikleri ve aile ilişkileri çocuğun kişilik yapısını olumlu ya da olumsuz etkilemektedir. Çocuğun yaşamında özellikle ilk altı yılında, bilinçli veya bilinçsiz olarak toplumsallaşmasında etkili en önemli kurum, ailedir.

Çocuğun ilk altı yılı olan okul öncesi dönemde ailesinden aldığı etkiler o kadar fazladır ki, bu yaşantıların hafızasından silinmesi ancak birkaç yıllık psikolojik tedaviyle mümkün olabilmektedir (Yavuzer, 2023).

Çocuk ilk sosyal davranışları, ebeveynleri ve diğer aile üyeleriyle olan etkileşimi sonucunda kazanır. Bu sosyal davranış biçimi zamanla kalıplaşır ve çocuğun tutum biçimine bir yönüyle evrilir.

Çocuğun kişiliğinin oluşmaya başladığı ve çevresindeki bireylerle iletişim kurmasında etkili olan aile, çocuğuna öğrenme ortamı sunan ve çocuğunun gelişim göstermesini sağlayan ve ilk deneyimlerinin paylaşıldığı bir etkileşim ortamıdır. Bu ortamdaki anne ve baba, çocuğun eğitim, öğretim ve gelişiminden sorumlu kişiler olarak nitelendirilmektedir (Çamlıbel-Çakmak, 2010).

Ebeveyn-çocuk ilişkisi, sadece kendi aralarındaki biyolojik yakınlığı değil aynı zamanda, aralarındaki sosyal ve psikolojik ilişkileri de kapsamaktadır.

Çocuğun, ebeveynlerinin rollerini ve bakış açılarını anlamlandırması, ebeveynlerine karşı hissettiği duygu, düşünce ve gösterdiği saygı, çocuğun yaşamında oldukça önemli bir yere sahiptir.

Ebeveynler, sosyal ve duygusal gelişimde, çocuğun duygusal ifadelerini ve sosyal becerilerini güçlü biçimde etkileyen en önemli modelleri oluşturur. Ebeveyn-çocuk ilişkisi, okul öncesi dönemdeki çocukların duygu gelişimi, kontrol mekanizmasını kullanma, akademik performans, dil becerileri ve sosyal gelişim gibi davranışsal yapısını etkilemektedir.

Ebeveynlerin, okul öncesi eğitimi konusunda bilgilenmeleri ve çocuklarının nitelikli ve başarılı bir kişilik geliştirmesine katkıda bulunması için eğitim sürecini, okulla etkileşim hâlinde yürütmeleri gerekmektedir.

Böylece okul öncesi eğitimi sosyalleşmenin yanında çocuğun, ilköğretime hazırlanmasını sağlayacak ve anne-babaların çocuğun gelişimi ve eğitimi hakkında bilgi sahibi olmasına katkıda bulunacaktır (Altınkaynak ve Yanıklar, 2014).

Aileler çocuklarını, okul öncesi eğitim kurumlarına gönderirken birtakım beklentileri oluşmaktadır. Çocuğunun kendini ifade etme becerisinin gelişmesi, sosyalleşmesi, sağlıklı akran ilişkileri kurması, ailesi ve öğretmenleriyle daha kolay etkileşime geçebilmesi, nitekim sosyal ve akademik olarak daha donanımlı hâle gelmesi gibi hususlarda aile, beklenti içerisinde olmaktadır.

Çocuğun ilgi, istek ve ihtiyaçlarının yanında, okul öncesi eğitimin vazgeçilmez bir unsuru olan ailenin de istek ve beklentilerini göz önünde bulundurmak, okul öncesi eğitimin niteliğini arttıracaktır.

Anne, baba ve öğretmenler, çocuklara verimli bir öğrenme ortamı sunmak için ortak bir çaba

göstermelidir. Okul ile aile arasındaki işbirliği sayesinde aileler, çocuklarının eğitimi için uygulanan programla ilgili daha fazla bilgiye sahip olmaktadır.

Aileler hem evde hem de okulda çocuklarına nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda bilinçlenmektedir. Bu bilinçlenme çocuğa fayda sağladığı ölçüde aileye de fayda sağlamaktadır.

Okul öncesi eğitim döneminde özellikle ailenin okul ile işbirliği içerisinde olması, çocuğun okula kolay alışmasını, eğitimin daha kalıcı hâle gelmesini, ailenin ve öğretmenin çocuğa göstereceği tutumlarda tutarlı olmasını, okul ortamında olumlu öğrenme fırsatının yaratılmasını ve çocuğun her yönden gelişimine katkı sağlamasını önemli kılmaktadır (Ok, 2016).

Okul öncesi eğitimi, çocukların dünyaya gelişyle birlikte önce aile sonra ise okul destekli verilen bir eğitim sürecidir. Çocuğun bilişsel, dilsel, sosyal-duygusal, psikomotor ve özbakım becerilerine hitap eden bu eğitim sürecinde çağın getirdiği yenilikleri, güncel yaşama adapte ederek kullanmak gerekmektedir.

Güncel yaşamın içinde önemli bir payı olan teknolojinin, dijital yerli olarak nitelendirilen günümüz çocuğu için vazgeçilmez bir unsur hâline geldiği ve teknoloji kullanımına yönelimi görülmektedir.

Hayatın her alanında var olan teknolojik cihazlar, okul öncesi dönemdeki çocukların hayatında da kaçınılmaz bir şekilde vazgeçilmez bir unsur hâline gelmiştir. Çocuğun birçok ilgi alanı için teknoloji, çeşitli olanaklar sunmaktadır (Yavuzer, 2023).

Oyun oynama, eğlenme, keşfetme ve öğrenme faaliyetleri için sayısız imkân sunan teknoloji doğru kullanıldığında çocuklara, pozitif katkı sağlayabilir. Okul öncesi dönemdeki çocukların okula hazırlanmasında faydalı olabilir.

Ancak teknolojik araç kullanımının yaygınlaşması, bilgiye erişim ve paylaşımı kolaylaştırıp problem çözme, analitik ve yaratıcı düşünme, eğlenceli zaman geçirme, akran iletişimi kurma gibi olumlu katkılar sunarken çocuklar için risk oluşturabilecek, onları olumsuz etkileyecek durumların artmasını da beraberinde getirmektedir.

Bu nedenle okul öncesi dönem çocuğunun teknoloji kullanımında aile, iyi bir rol model olmaya gayret etmelidir. Hızlı gelişim gösteren okul öncesi dönem çocukları, bazen istek ve ihtiyaçlarının farkına varamayabilir ya da kendini olduğu gibi ifade edemeyebilir.

Bu hususta, yakın çevredeki yetişkinler ve okul devreye girerek, çocuğun kendini tanımasını ve

yeteneklerini keşfetmesini sağlamaktadır.

Çocuğun başarı elde etmesi için ise, okulda öğretmenleri tarafından, evde de ebeveynleri tarafından bu davranışların bilinmesi, pekiştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir (Çamlıbel-Çakmak, 2010).

Sonuç

Sonuç olarak, okul öncesi dönem çocuğunun eğitiminde, önemli role sahip olan ebeveynlerle ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde, Zhang (2019) yaptığı araştırmada, anne-çocuk ilişkisi ve baba-çocuk ilişkisi ile çocukların sosyal yetkinlikleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Saygı ve Balat (2013) anne-çocuk ilişkisinin okul öncesi çocukların sosyal uyum ve kavram gelişimlerini yordadığını bulmuştur.

Özyürek ve Ceylan (2021)'e göre, çocuğunun sosyal becerilerinin geliştirilmesi için velilerin, okul öncesi öğretmenlerinden beklentileri olup, öğretmenlerin hem çocukların sosyal becerilerini desteklemek için çocuklara model olup hem de velilere bu konuda rehberlik etmesini beklemektedirler.

Ekinci-Vural ve Kocabaş'ın (2016) yaptığı bir araştırmada, okul öncesi eğitim kapsamında yapılan aile katılım çalışmalarının velilerin eğitime olan bakış açısını ve çocuğunu sağlıklı bir şekilde desteklemesi açısından önem taşıdığı söylenebilmektedir.

Araştırma sonucunda çocuğu okul öncesi eğitimi alan ebeveynlerin, aile katılım puanının anlamlı düzeyde yüksek çıkması, okul öncesi eğitime verilmesi gereken önemi bir kez daha vurgulayan bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır.

Başka bir araştırmada ise velilerin, okul-aile işbirliğine ilişkin beklentileri araştırılmıştır. Araştırmada aileler, çocukları hakkında daha fazla bilgiye ulaşmak istediği ve öğretmenlerden daha çok sosyal etkinliklerin yapılmasını beklediği bulgularına ulaşılmıştır.

Bu sonuçlar hedeflenen düzeydeki okul-aile işbirliğinin sağlanması bakımından oldukça önemlidir.

Okul öncesi eğitim kurumlarındaki eğitim faaliyetlerinin en verimli şekilde sürdürülmesinin, anne ve babaların eğitim sürecine aktif katılımı sayesinde mümkün olduğu görülmektedir.

Bu bakımdan çocuğunun eğitimine, önemli düzeyde katkı sağlayan anne ve babalar, okul öncesi dönemdeki çocuğun okuldaki eğitiminin evde de sürdürülmesine destek olmaktadır.

Kaynakça

ALTINKAYNAK, Ş. Ö. ve YANIKLAR, C. (2014). “Anne ve Babaların Okul Öncesi Eğitime Devam Eden Çocuklarının Gelişimine Yönelik Beklentileri”, **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 30, ss.56-72.

ARAL, N. ve DOĞAN-KESKİN, A. (2018). “Ebeveyn Bakış Açısıyla 0-6 Yaş Döneminde Teknolojik Araç Kullanımının İncelenmesi”, **Addicta: The Turkish Journal on Addiction**, cilt 5, ss.317–348.

ARAL, N., AYSU, B. ve KADAN, G. (2020). “Covid 19 Sürecinde Çocuklar: Gelişimsel İhtiyaçlar ve Öneriler”, **Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, cilt 11, sayı 2, ss.360-379.

ASLANARGUN, E. ve TAPAN, F. (2011). “Okul Öncesi Eğitim ve Çocuklar Üzerindeki Etkileri”, **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 11, sayı 2, ss.219-238.

ATEŞ, M. A. ve DURMUŞOĞLU-SALTALI, N. (2019). “KKTC”de Yaşayan 5-6 Yaş Çocukların Tablet ve Cep Telefonu Kullanımına İlişkin Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi”, **Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi (GEBD)**, cilt 5, sayı 1, ss.62-90.

AKAR-MAZMAN, G. S. ve YOLERİ, S. (2023). “Erken Çocuklukta Bilgi İletişim Teknolojilerini Kullanım Ölçeğinin Türkçeye Uyarlama Çalışması”, **Kuramsal Eğitimbilim Dergisi**, cilt 11, sayı 2, ss.229-243. <https://doi.org/10.30831/akukeg.347679>

BABAROĞLU, A. (2018). “Eğitim Ortamları Açısından Okul Öncesi Eğitim Kurumları”, **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 18, sayı 3, 13131330.

BOLAT, Ö., “Dijital Rehber Olmada 1. Adım: Üretim ve Tüketim Odaklı Teknoloji Kullanımı”,

<https://www.youtube.com/watch?v=ATkGaLau7uk>.

BOYD, D. (2014). **It's complicated: The social lives of networked teens**, New Haven, CT: Yale University Press.

BULUT, E. (2020). **Okul öncesi eğitimde 4-6 yaş grubundaki çocukların bilgi iletişim teknolojileri kullanımının akademik başarılarına ve sosyal hayatlarına etkilerine ilişkin ebeveyn görüşlerinin incelenmesi: Batman ili örneği**, (Yüksek lisans tezi), Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

BULLEN, M. & MORGAN, T. (2016). **Digital learners not digital natives**, La Cuestión Universitaria, cilt 7, ss.60-68.

BULUT, A. (2018). “Okul Öncesi Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımlarına İlişkin Alışkanlıklarının Gelişim Özellikleri Üzerindeki Etkileri”, **Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi**, cilt 1, sayı 1, ss.52-69.

CANBELDEK, M. (2015). **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Kalite İle Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişim Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi**, (Yüksek lisans tezi), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

CAN-YAŞAR, M. ve ARAL, N. (2010). “Yaratıcı Düşünme Becerilerinde Okul Öncesi Eğitimin Etkisi”, **Kuramsal Eğitimbilim Dergisi**, cilt 3, sayı 2, ss.201-209.

ÇAMLİBEL-ÇAKMAK, Ö. (2010). “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımı”, **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, cilt 1, sayı 20, ss.1-18.

ERGÜNEY, M. (2023). “İnternetin Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklar Üzerindeki Etkileri Hakkında Bir Araştırma”, **Ulakbilge**, cilt 5, sayı 17, 19171938.

FOX, J. E. & SCHIRRMACHER, R. (2012). **Çocuklarda Sanat ve Yaratıcılığın Gelişimi**, Çev. N. Aral ve G. Duman, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 7. Baskı.

GÜNAY, D. (2017). “Teknoloji Nedir? Felsefi bir yaklaşım”, **Yükseköğretim ve Bilim Dergisi**, cilt 1, ss.163-166.

GÜNAY, D. ve ÇALIK, A. (2019). “İnovasyon, İcat, Teknoloji ve Bilim Kavramları Üzerine”, **Üniversite Araştırmaları Dergisi**, cilt 2, sayı 1, ss.1-11.

GÜZEN, M. (2021). **COVID-19 Pandemi Öncesi ve Pandemi Sürecinde 4-6 Yaş Çocuklarının**

Dijital Oyun Bağımlılık Eğilimleri ve Ebeveyn Rehberlik Stratejilerinde Görülen Farklılıkların İncelenmesi, (Yüksek lisans tezi), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

HOSOKAWA, R. ve KATSURA, T. (2018). “Association between mobile technology use and child adjustment in early elementary school age”, **PloS One**, cilt 13, sayı 7, e0199959.

INFANTE, C., WEITZ, J., REYES, T., NUSSBAUM, M., GOMEZ, F., & RADOVIC, D. (2021). “Co-located collaborative learning video game with single display groupware”, **Interactive Learning Environments**, cilt 18, sayı 2, ss.177-195. doi: 10.1080/10494820802489339

IŞIKOĞLU-ERDOĞAN, N. (2014). “Erken Çocuklukta Sınıfta Teknoloji Kullanımı: Okul Öncesi Eğitimi ve Teknoloji”. <https://www.researchgate.net/publication/328266369>.

İNCİ, M. A., AKPINAR, Ü., KANDIR, A., 2017. Dijital Kültür ve Eğitim. **11. Ulusal Okul Öncesi Eğitimi Öğrenci Kongresi**, cilt 37, sayı 2, ss.493- 522.

İNAN, H. Z. ve İNAN, T. (2015). “3 H s education: Examining Hands-On, Heads-On And Hearts-On Early Child-Hood Science Education”, **International Journal of Science Education**, cilt 37, sayı 12, ss.1974-1991.

KAÇAN, M. O. ve KİMZAN, İ. (2017). “Öğretmenlerin Okul Öncesi Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi”, **Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi**, cilt 12, ss.203- 215.

KANDIR, A., ÖZBEY, S. ve İNAL, G. (2010). Okul Öncesi Eğitimde Program (1) Kuramsal Temeller, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 1. Baskı.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2022). “Okul Öncesi Eğitim Programı”, <http://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf>

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2021). “Yüz Yüze Eğitim Yapılacak Okullar ve Sınıf Düzeyleri”, <https://istanbul.meb.gov.tr/www/yuz-yuze-egitim-yapilacak-okullar-ve-sinif-duzeyleri/icerik/3571>

OĞUZ, B. N. ve KUTLUCA, A. Y. (2020). “Okul Öncesi Dönemde Çocukları Olan Ebeveynlerin Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi”, **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 39, sayı 2, ss.252-268.

OĞUZ, B.N (2020). **Okul Öncesi Dönemde Çocukları Olan Ebeveynlerin Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi**, (Yüksek lisans tezi), İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

OK, S. (2016). “Öğretmen ve Ailelere Göre Okul Öncesi Eğitimde Okul-Aile İşbirliğinin Önemi”, **İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi**, cilt 32, ss.61-79.

ÖZYÜREK, A. ve CEYLAN, Ş. (2021). “Okul Öncesi Çocuklarda Sosyal Becerilerin Desteklenmesi Konusunda Öğretmen ve Veli Görüşlerinin Belirlenmesi”, **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 35, sayı 35, ss.99-114.

ÖZYÜREK, A. (2018). “Okul Öncesi Çocukların Bilgisayar Teknolojileri Kullanımının Annelerin Görüşlerine Göre İncelenmesi”, **Çocuk ve Gelişim Dergisi**, cilt 2, sayı 2, ss.1-12.

PRENSKY, M. (2023). “Digital Natives, Digital Immigrants”, **On the Horizon**, cilt 9, sayı 5, ss.1-6.

SAYGI, D. ve UYANIK-BALAT, G. (2013). “Anasınıfına Devam Eden Çocuğu Olan Annelerin Çocukları İle İlişkilerinin İncelenmesi”, **International Journal of Human Science**, cilt 10, sayı 1, ss.844-862.

SÜRMEYEN, Y. G. (2021). **Türk Milli Eğitiminde Örgün Eğitimin Yeri ve Okul Öncesi Eğitim**, (Yüksek Lisans Tezi), Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

ŞEN, S., YILDIZ-ÇİÇEKLER, C. ve YILMAZ, R. (2010). “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden ve Etmeyen 5-6 Yaş Çocukların Üstdil Becerilerinin İncelenmesi”, **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 29, sayı 2.

TÜRKOĞLU, T. (2023). **Dijital Kültür**, İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Baskı, 978-9755991665.

UYANIK, Ö. ve KANDIR, A. (2010). “Okul Öncesi Dönemde Erken Akademik Beceriler”, **Kuramsal Eğitimbilim Dergisi**, cilt 3, sayı 2, ss.118-134.

YAMAN, F. (2018). **Türkiye'deki ebeveynlerin dijital ebeveynlik öz yeterliklerinin incelenmesi**. (Doktora tezi), Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

YAMAN, F., KABAKÇI-YURDAKUL, I. ve DÖNMEZ, O. (2020). Dijital Vatandaşlıktan Dijital Ebeveynliğe Dönüşüm, Ed. A. Görgün Baran, O. Hazer, M. S. Öztürk, Ankara: **Hacettepe Üniversitesi Gençlik Araştırmaları ve Uygulama Merkezi**.

YAMAN, F., DÖNMEZ, O., AKBULUT, Y., KABAKÇI-YURDAKUL, I., ÇOKLAR, A. N. ve GÜYER, T. (2019). “Ebeveynlerin Dijital Ebeveynlik Yeterliklerinin Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi”, **Eğitim ve Bilim Dergisi**, cilt 44, sayı 199, ss.149-172.

YAPICI, M. ve ULU, F. B. (2010). “İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Öğretmenlerinden Beklentileri”, **Kuramsal Eğitimbilim Dergisi**, cilt 3, sayı 1, 4355.

YAVUZER, H. (2010). **Ana-Baba ve Çocuk**, İstanbul: Remzi Kitabevi, 31. Baskı.

YAY, M. (2019). **Dijital Ebeveynlik**, İstanbul: Yeşilay Yayınları, 2. Baskı.

YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2018). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 11. Baskı.

ZHANG, X. (2019). “Parent–child and teacher–child relationships in Chinese preschoolers: The moderating role of preschool experiences and the mediating role of social competence”, **Early Childhood Research Quarterly**, cilt 26, sayı 2, ss.192–204.